

**Załącznik nr 15 do Protokołu Nr XVIII/2020
Rady Gminy Sitno
z dnia 31 stycznia 2020 roku**

**Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2019 rok**

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została uchwalona dla:

- dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,
- dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,
- w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Stosownie do art. 2.1 i 3.1. - wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji, a obowiązkiem jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej.

Na podstawie art. 11 ww. ustawy pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o przydzielenie asystenta rodziny.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ww. ustawy **asystentem rodziny** może być osoba, która posiada:

- wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie lub praca socjalna lub
- wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku uzupełnione szkoleniem z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną lub studiami podyplomowymi obejmującymi zakres programowy szkolenia określony na podstawie ust. 3 i udokumentuje co najmniej roczny staż z dziećmi lub rodziną lub
- wykształcenie średnie i szkolenie z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną, a także udokumentuje co najmniej 3-letni staż pracy z dziećmi lub rodziną.

- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sitno opracowana na lata 2017-2019 odbywała się na zasadach współdziałania z jednostkami administracji rządowej, samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Na bieżąco w sposób ciągły i systematyczny prowadzona jest działalność profilaktyczna na rzecz rodziny. Działania podejmowane zgodnie z harmonogramem:

1. Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi – 470 rodzin.
2. Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny - 9 rodzin.
3. Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców – 103 osoby.
4. Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci - łącznie 13 projektów i programów m.in.: Dzień Profilaktyki w Szkole, Mamo, tato nie pal proszę, Mamo, Tato wolę wodę, Lekcje z Temidą – cyber przemoc i zagrożenia w szkole, Ochrona środowiska – o wartościach wody warsztaty, Szkoła przyszłości – podniesienie wiedzy i kompetencji uczniów i nauczycieli, Trening asertywnych zachowań – dotyczący przeciwdziałania narkomanii dla uczniów oraz prelekcji dla rodziców na temat uzależnień XXI wieku, Debata – dotycząca opóźnienia inicjacji alkoholowej, Jestem wolny mam przewagę – przeciwdziałający alkoholizmowi.
5. Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 9 osób skierowanych na leczenie.
6. Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie – 4 posiedzenia ZI.
7. Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej - 0 zł.
8. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności - 47 dzieci.
9. Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci przebywających w placówkach – 107 rodzin.
10. Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego – 9 rodzin.
11. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin przeżywających trudności wychowawcze z dziećmi – 0.
12. Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, motywowanie do nauki, do poprawy zachowania) – 218 rodziców oraz 65 uczniów uczęszczających na doradztwo zawodowe.

Ponadto prowadzony był monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem przez pracowników socjalnych, udzielano wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez pracę socjalną z rodziną, rodziny kierowano do specjalistycznego poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego oraz prawnego, udzielano pomocy rzeczowej i finansowej (dożywianie dzieci w szkołach, zasiłki z pomocy społecznej, stypendia socjalne, świadczenia rodzinne i wychowawcze 500+, pomoc rzeczową – 646 rodzin), pomoc asystenta rodziny – 9 rodzin. Ponadto pracownicy socjalni i asystent

rodziny współpracowali z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny podejmując następujące działania: współpraca szkół, policji, służby zdrowia, sądu, kuratorów, innymi OPS, GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego, Centrum Kultury, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, współpraca z PCPR w zakresie pieczy zastępczej, doskonalenie kadry poprzez udział w szkoleniach pracowników instytucji realizujących zadania Programu. Gmina Sitno po raz kolejny przystąpiła do „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”, którego założeniem jest stymulowanie podejmowania przez samorządy terytorialne gmin takich działań, które będą służyły wsparciu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, które umożliwiłoby zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej, poprzez rozwój sieci asystentów rodziny zatrudnianych w gminach. W ramach Programu został zatrudniony jeden asystent rodziny w okresie: od 1 stycznia do 31 grudnia 2019r, środki na ten cel pozyskano z dotacji w wysokości 21 546 zł, którą wykorzystano w 100% oraz ze środków własnych w kwocie 38 868,30 zł. Udział środków własnych gminy był warunkiem przystąpienia do Programu. Asystent rodziny podjął pracę w 9 rodzinach. Liczba dzieci w rodzinach objętych pracą asystenta wyniosła 34. Do podstawowych zadań asystenta rodziny należało: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym; udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi; wspieranie aktywności społecznej rodzin; motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych; udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej; motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych; udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych; podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci; prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny; sporządzanie na wnioski sądu, opinii o rodzinie i jej członkach; współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny; współpraca z zespołem interdyscyplinarnym oraz grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną; wykonywanie innych czynności w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2019 roku nie było dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z zapisem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny podnosił swoje kwalifikacje poprzez udział w bezpłatnych szkoleniach organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Zamościu oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie i w Krakowie.

Potrzeby na rok 2020

1. Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny i zapewnienie płynności finansowej na utrzymanie stanowiska pracy.
2. Uchwalenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sitno i umożliwienie jego realizacji.
3. Zwiększony dostęp do psychologa (kontynuacja zatrudnienia)
4. Zapewnienie środków finansowych na prawidłowe funkcjonowanie rodzin z dziećmi
5. Utworzenie świetlic środowiskowych